

**DO
HO
SUH**

VOORLINDEN

Do Ho Suh

Inhoudsopgave

5

Voorwoord [Preface](#)

Suzanne Swarts

27

Essay

Sarah Suzuki

90

Index werken [Index of works](#)

94

Dank [Thanks](#)

96

Colofon [Colophon](#)

Suzanne Swarts

directeur [director](#) museum Voorlinden

Voorwoord

Mijn geheugen is als een kaartenbak vol beelden. Van alle herinneringen zijn het vaak de kunstervaringen die keer op keer boven komen drijven. Kunstenaars zijn bij uitstek in staat sterke beelden te maken die niet alleen goed werken als symbool of metafoor maar die je ook kunt laden met betekenissen. Deze visuele herinneringen helpen mij het leven beter te begrijpen en om mezelf uit te drukken. Het zijn kunstwerken die mij spiegelen in wie ik ben. Het is de honger naar het verrijken van het beeldarchief die ervoor zorgt dat mijn *musée imaginaire* zich blijft uitbreiden. Al lijkt het aantal ontdekkingen af te nemen naarmate je meer ziet. Toch vind je af en toe een parel. Een kunstwerk dat je omverblaast, dat direct binnenkomt en een onuitwisbare indruk achterlaat.

Het overkwam mij een paar jaar geleden, toen ik voor het eerst oog in oog stond met **Staircase-III**, 2003/2010 van Do Ho Suh. Een zaal gevuld met een warme gloed, als gevolg van de felrode, transparante stof die als een plafond in de ruimte is gespannen waar het daglicht doorheen valt. In het midden is een opening. Hier verbindt een trappenhuis de twee lagen. De balustrade boven het plafond suggereert een tweede verdieping. Het werk is overweldigend in zijn formaat maar weet door zijn gedetailleerde uitvoering je uit te nodigen het op microniveau met je ogen af te tasten. Het is monumentaal en poëtisch tegelijk. De trap is een exacte kopie van de trap uit zijn voormalige appartement in New York. Maar door het gebruik van transparante stof krijgt het iets onwerkelijks, het heeft het vluchtige karakter van een droom, van een herinnering. En tegelijkertijd maakt hij het ongreepbare tastbaar. Do Ho baseerde dit werk op een persoonlijke herinnering, maar het beeld is zo sterk dat het alle ruimte laat voor de

Preface

My memory is like a card catalogue full of images. Of all memories often the art experiences are the ones that emerge time and time again. Artists in particular are capable of creating strong images that not only function well as symbols or metaphors but can also be charged with meaning. These visual memories help me to understand life better, to express myself and to reflect on who I am. It is the appetite to constantly expand this visual archive that ensures that my *musée imaginaire* continues to grow. Although the number of discoveries seems to decrease the more you see, occasionally you do find a gem. An artwork that blows you away, that touches you at first sight and that leaves an everlasting impression.

A few years ago it happened to me when I came face to face with Do Ho Suh's **Staircase-III**, 2003/2010 for the first time. A room filled with a warm glow, which is the result of the bright red, transparent fabric that stretches along the entire space. It is like a ceiling, through which daylight enters. There is an opening in the middle. Here a staircase connects the two layers. The balustrade above the ceiling implies the presence of a second floor. The work is overwhelming in its scale, but due to all the astonishing details, it invites you to scan it with your eyes on a micro level. It is simultaneously monumental and poetic. The staircase is an exact copy of the one in his former apartment in New York. Nevertheless, the use of the transparent material makes it somewhat surreal, it has the volatile nature of a dream, of a memory. And at the same time, it makes the elusive tangible. Do Ho based this work on a personal memory, yet the image is so strong that it leaves room for the viewer's own imagination and

kijker om er zelf een narratief aan te koppelen. De trap enerzijds als brug anderzijds als barrière. Een metafoor voor de reis van heden naar toekomst. De verbinding tussen jezelf en de ander. De kracht van dit werk ligt in het samensmelten van deze tegenstellingen.

Het werk **Staircase-III** is niet uniek in zijn soort. Alle werken van Do Ho hebben de bijzondere eigenschap dermate gelaagd en veelzeggend te zijn dat het haast niet mogelijk is om ze goed in woorden te vatten. Je zou het kunnen vergelijken met een spreekwoord of gezegde. Spreekwoorden zijn hele nauwkeurige maar vaak vreemde zinnen als je ze letterlijk analyseert. Juist in de figuurlijke zin zijn ze opvallend raak en weten ze het complexe van een situatie tot iets essentieels samen te vatten. Ze hebben een universele kracht maar worden ingezet om een specifiek geval omschrijven. De werken van Do Ho vinden hun oorsprong in zijn persoonlijke archief van herinneringen en ervaringen die hij met zich meedraagt. Deze beelden probeert hij te conserveren en tastbaar te maken. Ook al weet je de specifieke achtergrond niet altijd, zijn werk spreekt tot ieders verbeelding. Het gevolg is dat zijn van oorsprong particuliere beelden worden gedragen door het collectief.

Do Ho Suh is een zeer gewaardeerd kunstenaar. Zijn tentoonstellingen worden wereldwijd door musea gebracht en goed bezocht. Al bij zijn eerste bezoek aan Voorlinden werd hij gegrepen door de dimensies van de zalen en het daglicht. Tot ons grote genoegen nam hij de uitnodiging om samen een tentoonstelling te maken. Do Ho zette zich met zijn assistenten en zijn galeries onvermoeibaar in om het mogelijk te maken dat wij een rijk en samenhangend overzicht van zijn oeuvre kunnen laten zien. Wij zijn trots dat Voorlinden als eerste Europese museum een zodanig groot overzicht mag presenteren.

associations. A staircase as a bridge on the one hand, and a barrier on the other. A metaphor for the journey from the present to the future. The connection between yourself and the other. The strength of this work lies in dissolving these contradictions.

The work **Staircase-III** is not unique in its kind. All of Do Ho's works have the exceptional quality of being multi-layered and telling to such an extent that it is almost impossible to properly describe them in words. You could compare it to a saying or a proverb. Proverbs are usually very accurate, yet strange when you analyse them literally. It is precisely in the figurative sense that they are spot on and able to capture the essence of a complex situation. They have a universal power but are used to express a particular concern. Do Ho's works find their origins in the personal archive of memories and experiences he carries with him. He tries to preserve these images and make them tangible. Even if you do not know the specific background story, his work speaks to everyone's imagination. As a result, his initially private images are now shared by the collective.

Do Ho Suh is a highly respected artist. His artworks are shown in museums worldwide and his exhibitions are well received. When visiting Voorlinden for the first time, he was immediately caught by the dimensions of the space and the daylight in our museum. To our great pleasure he accepted our invitation to make an exhibition together. Do Ho, supported by his assistants and his galleries, worked tirelessly to enable us to display a rich and coherent overview of his oeuvre. We are proud that Voorlinden is the first European museum to present such a large survey of his art.

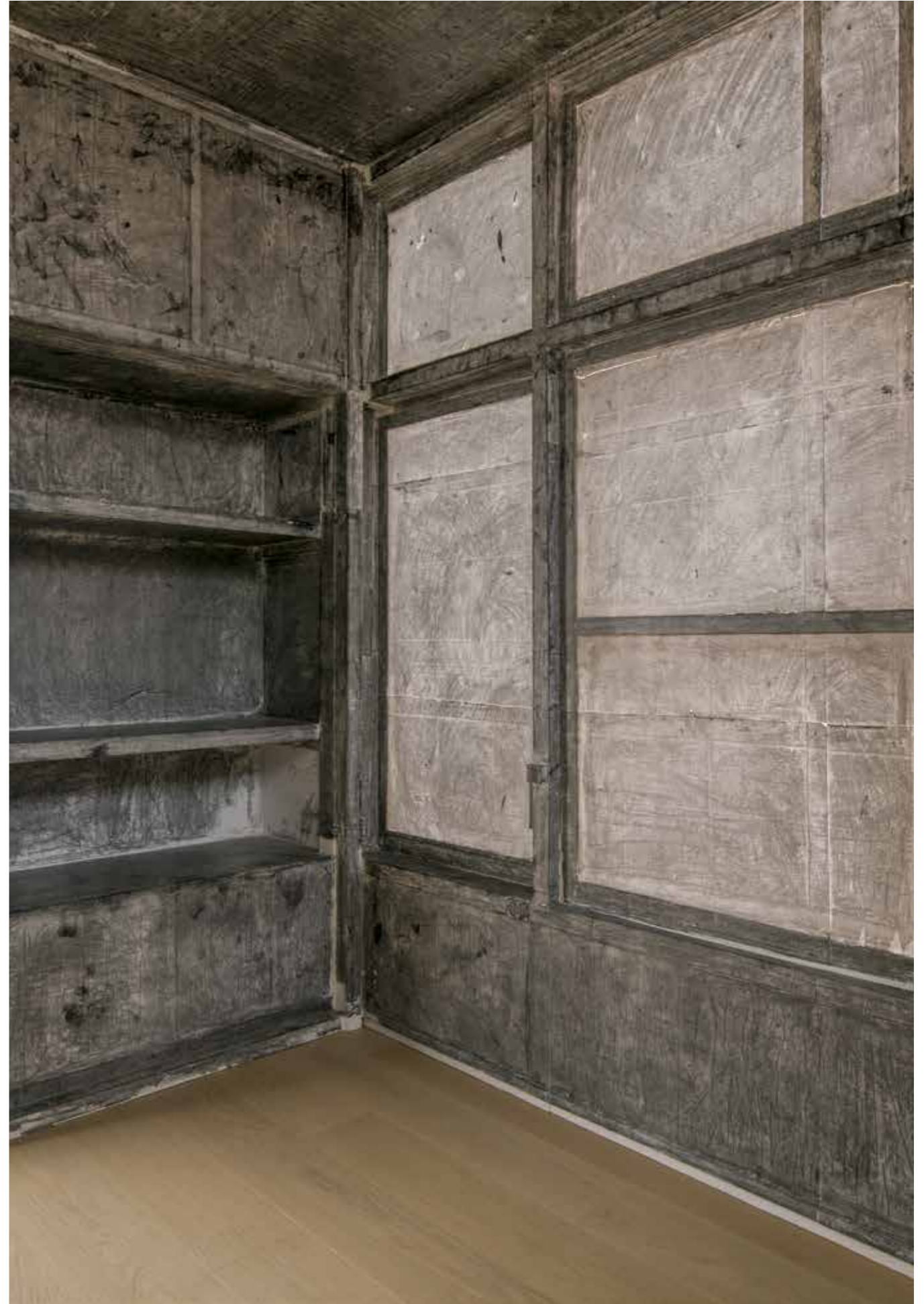
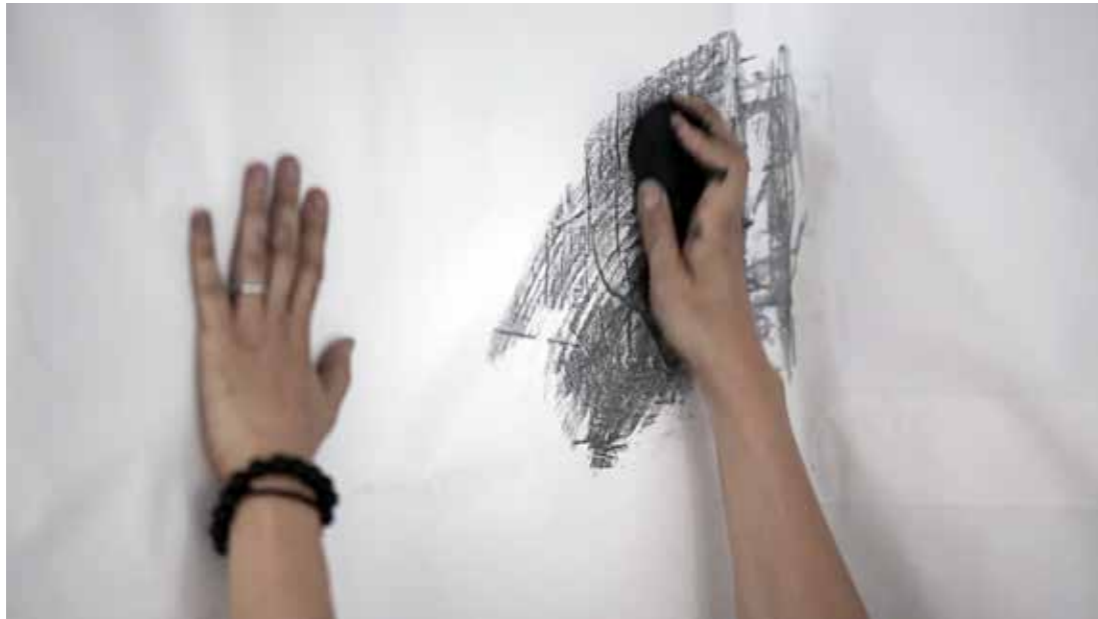

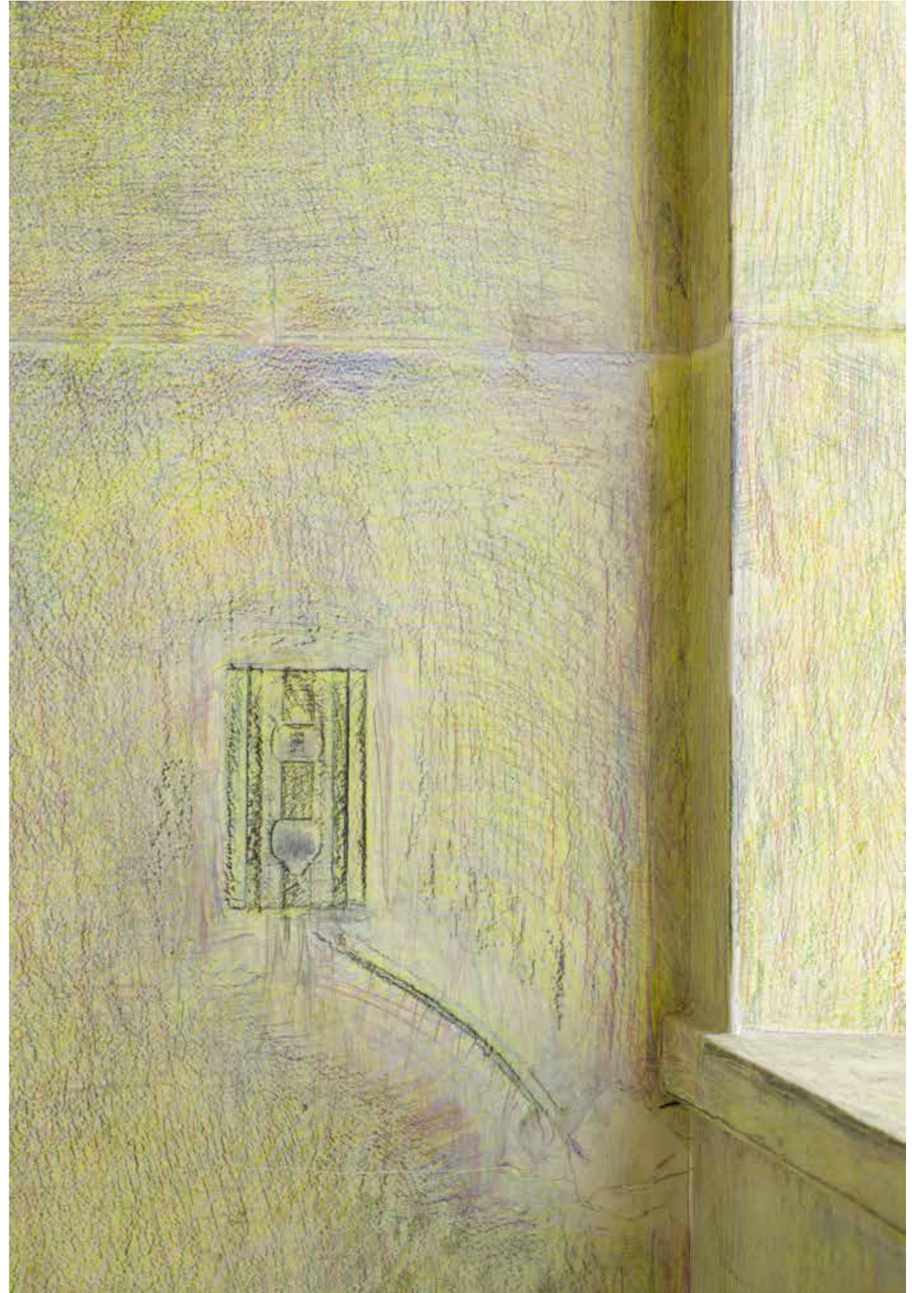

Sarah Suzuki

Essay

Op zowel poëtische als krachtige wijze vangt Do Ho Suh in zijn werken een hedendaagse staat van zijn waarin velen van ons verkeren: het continu onderweg zijn, het overschrijden van geografische grenzen zonder er een gedachte aan te wijden, nomadisch en ontworteld. Zo vloeiend als hij zich beweegt tussen verschillende media, tussen plaats en tijd, zo veelzijdig is de kunstenaar ook in zijn innovatieve tekeningen en werken op papier, zijn meeslepende films, zijn sculpturen van metaal, van stof en van meer, variërend in schaal van miniatuur tot monumentaal. Vervlochten in al deze uitingen zijn de onderliggende vragen die velen van ons plagen: wat is thuis? Waar is thuis? Is het een plek, een persoon, een gebouw, een gevoel? En als ik het heb verlaten, kan ik het dan ooit nog terugvinden? Dit is een greep uit de vraagstukken waarmee de kunstenaar zelf worstelt en het zijn Suh's persoonlijke ervaringen en strubbelingen die hij inzet om grotere, universele kwesties aan te stippen.

In 1962 wordt Suh geboren in een artistiek gezin in Seoul, Zuid-Korea, waardoor hij al vanaf jonge leeftijd zijn creativiteit ontwikkelt. Suh was reeds praktiserend kunstenaar, met zowel een bachelor als een master beeldende kunst op zak, toen hij emigreerde naar de Verenigde Staten. In 1991 vertrok hij naar Providence, Rhode Island aan de oostkust om hier een prestigieuze kunstopleiding te volgen aan de Rhode Island School of Design (RISD). Het Engels nog niet helemaal machtig en onbekend met de Amerikaanse cultuur, ervaarde Suh een diepgaand gevoel van ontworteling en onbestemdheid op de campus. Later zei hij: "verhuizen van Korea naar de VS was de moeilijkste en toch belangrijkste ervaring van mijn leven. Door mijn eigen

In ways both potent and poetic, Do Ho Suh captures a contemporary condition that so many experience: that of being constantly on the move, transcending geographic borders with barely a thought, peripatetic and uprooted. Working as fluidly across mediums as he does across geography and time, the artist makes innovative drawings and prints, compelling films, sculpture of metal, fabric and more, on scales from the miniature to the monumental. Wrapped up in all of these forms are underlying questions that plague many of us: what is home? Where is home? Is it a place, a person, a structure, a feeling? And if I've left it, can I ever find it again? These are among the concerns with which Suh himself wrestles, and it is his own personal experiences and struggles that become his means to address larger, universal issues.

Born into a notably artistic family in Seoul, South Korea in 1962, Suh found creative outlets at a young age, and was already a practicing artist with both a BFA and an MFA under his belt before he relocated to the United States. In 1991, he left for the east coast town of Providence, Rhode Island to attend the prestigious studio art program at the Rhode Island School of Design (RISD). New to American culture, and not yet fluent in English, Suh experienced a profound sense of dislocation and displacement on campus. He later said "leaving Korea to go the U.S. was the most difficult, and yet the most important experience in my life. The experience of leaving home is what made me think and become aware for the first time of the notion of home as such. It could therefore be said that 'home' started to exist for me once I no longer had it."

thuis achter te laten, werd ik me voor het eerst bewust van het concept 'thuis' als zodanig. Je zou kunnen zeggen dat 'thuis' voor mij pas begon te bestaan op het moment dat ik het niet meer had."

Zijn tijd aan de RISD betekende ook voor Suh's kunst een radicale heroriëntatie: zijn focus verschoof van schilderkunst naar beeldhouwkunst en al snel begon hij te experimenteren met stof als materiaal. In 2000 werd **Seoul Home/LA Home/NY Home** voor het eerst getoond in de tentoonstelling *Greater New York* bij het MoMA PS1 in New York, waar de kunstenaar toen woonde. De sculptuur gemaakt van doorzichtig jadegroen zijde representeert in zijn rechthoekige vorm de traditionele hanok-woning waarin Suh als kind opgroeide. Hangend aan het plafond deinen de muren van het kunstwerk zachtjes mee met de luchtstroom in de zaal, waardoor het zich nooit lijkt vast te leggen in een definitieve vorm. Suh trachtte deze intieme, vertrouwde huiselijke ruimte te vangen, maar het ontglipte hem. Vergankelijk en evocatief, suggereert het huis uit Suh's kindertijd nu slechts een droom te zijn, een afgeworpen huid, een geest. Het was zowel aanwezig als afwezig, een schuilplaats en een leeg omhulsel. Het deed denken aan een parachute – een vorm waar Suh regelmatig naar verwijst – een levensreddend middel, een voorwerp om de landing mee te verzachten en tevens een vervoersmiddel dat ons uit de lucht laat neerdalen om ons vervolgens te begeven op nieuwe vaste grond.

De architecturale werken van stof zijn het middelpunt geworden in Suh's oeuvre: het is een genre dat hij blijft ontwikkelen en verfijnen synchroon met zijn steeds veranderende ervaringen van ontworteling. Voor hem kleurt elke achtereenvolgende verhuizing – Berlijn, New York, Londen – het concept met nieuwe nuances en tonen. Het werk **Staircase-III** (p. 68-73) betekende in Suh's werk een nieuw niveau van afwerking in structuur en detail. Uitgevoerd in een edelsteenrode tint, doet de kleur denken aan de robijnrode slippers van Dorothy Gale, de heldin uit de filmklassieker *The Wizard of Oz*: een verhaal dat een rijke bron van referenties is voor Suh. In dit verhaal raakt Dorothy – die door een tornado

At RISD, Suh's practice also experienced a radical reorientation, as he shifted his concentration from painting to sculpture, and soon began to experiment with fabric as a material. In 2000, **Seoul Home/LA Home/NY Home** debuted in the exhibition 'Greater New York' at MoMA PS1 in New York, where the artist was living at the time. Made of translucent jade green silk, the sculpture took the rectangular form of the traditional hanok home in which he spent his childhood. Hung from the ceiling, floating above the gallery its walls wafted gently in the current of air that moved through the space, never seeming to settle into a final form. Suh sought to capture and depict this intimately familiar domestic space, but it evaded him. Evanescent and evocative, it suggested the home of Suh's childhood was now but a dream, a shed skin, a ghost. It was both present and absent, a shelter and an empty vessel. It recalled a parachute – a form that Suh has referenced on occasion – a life saving device, an apparatus to soften a landing, and also a means of transport that lets us touch down from the skies to a new terra firma.

This fabric architecture has become central to Suh's work, a genre that he continues to evolve and refine in tandem with his ever-changing experiences of dislocation. For him, each subsequent relocation – Berlin, New York, London – colors the idea with additional shades of nuance and inflection. **Staircase-III** (p. 68-73) introduced a new degree of structure and detail. Executed in a jewel-toned red, its color recalls the ruby slippers worn by Dorothy Gale, the heroine of the classic film *The Wizard of Oz*, a tale that has been a rich reference for Suh. Transported by a tornado and deposited in the land of Oz, Dorothy sets off on an epic quest to get home to Kansas, beset by strangeness and adventure at every turn, only to discover at the end of her journey that the shoes she wore held the key all along: she needed only click her heels three times and say "there's no place like home!" In Suh's **Staircase-III**, the path home is likewise elusive: though tantalizingly close, the stairs would dissolve beneath our feet, leaving us unable to ascend.

wordt meegevoerd naar het land van Oz – verstrikt in een epische zoektocht naar haar huis in Kansas. Achter elke hoek schuilt vervreemding en avontuur totdat ze aan het einde van haar reis ontdekt dat de oplossing al die tijd in haar schoenen verborgen zat: het enige wat ze hoefde te doen was drie keer met haar hakken te klikken en zeggen "zoals het klokje thuis tikt, tikt het nergens!" In Suh's **Staircase-III** is de weg naar huis eveneens ongrijpbaar: hoewel verleidelijk dichtbij, zouden de treden onder onze voeten oplossen. Het blijft onmogelijk de trap te beklimmen.

De tentoonstelling bij museum Voorlinden omvat een uitzonderlijke selectie van andere stoffen sculpturen van 2015 tot en met 2018, allen uitgevoerd in een opvallende tint, van violet en jadegroen tot fuchsia en smaragdgroen. Stuk voor stuk reconstrueren de doorzichtige werken van textiel een waarheidsgetrouw beeld van een deel van Suh's wereld: van de ontbijthoek in het hanok-huis in Seoul, tot de hoofdingang van zijn New Yorkse appartementencomplex op 22nd Street. Hun materialiteit, of haast immaterialiteit, suggereert dat ze netjes kunnen worden opgevouwen zodat ze, teruggebracht tot een draagbaar geheel, verplaatst kunnen worden naar een nieuwe locatie. Aaneengeschakeld, de ene sculptuur gekoppeld aan de volgende, vormen ze een soort gang vol herinneringen, trouw aan elke plek en tegelijkertijd aan geen plek, waardoor ruimte en tijd de ervaringen van de kunstenaar doen uiteenvallen. Suh slaagt erin te verbeelden hoe onze herinneringen met ons sollen: de manier waarop we zowel tijd kunnen verdichten als verlengen, zo herinneren we de dingen onvolmaakt.

Suh heeft verschillende manieren gebruikt om ruimtes aan herinnering te koppelen. Zo creëert hij fysieke afdrucken op ware grootte van ruimtes door het maken van *rubbings*, een techniek die van oudsher bekend staat als 'frottage'. In deze tijdrovende en arbeidsintensieve projecten wordt het oppervlak van de ruimte en het meubilair eerst volledig bedekt met dun calqueerpapier. Daarna gaan de kunstenaar en zijn team aan de slag. Systematisch pakken ze elke

The presentation at museum Voorlinden includes an extraordinary spectrum of other fabric sculptures from 2015 to 2018. Each is executed in a striking hue, from violet and jade to fuchsia and emerald, and faithfully recreates in translucent fabric a corner of Suh's world, from the breakfast corner in the Seoul hanok to the main entrance of his apartment building on 22 Street in New York City. Their materiality, or near immateriality, suggests that they could be neatly folded up, compressed to the point of portability, and transported to a new location. Ganged together, with one sculpture linked to the next, they form a kind of memory corridor, simultaneously faithful to each place and no place, allowing space and time to collapse the artist's experience. Suh manages to capture here the way our memories play tricks on us, allowing us to both condense and expand time, to recall things imperfectly.

Suh has used other strategies to commit spaces to memory, making physical impressions in the form of one-to-one rubbings, a technique known historically as frottage. In Suh's time-consuming and labor-intensive version, a space and all its furniture and surfaces are first covered entirely with thin tracing paper. The artist and his team then get to work, methodically addressing every square inch of the room, rubbing it with graphite or colored pencils in a laborious process. The team moves around the space, and also around each other, in a silent choreography that is scored to the gentle and nearly imperceptible rhythmic scratching of pencil on paper. At the end, they have created a second skin, a completely faithful mirror of the space that can then be transported and reinstalled elsewhere, making it possible for the space to exist in more than one place at a time. This process reveals every hidden secret of a space, from scratches in the floorboards and dents in the doorknobs, to chipped grout in the bathroom tile.

In the major rubbing project he undertook for the Gwangju Biennale in 2012, Suh took a new approach. He turned his attention not to a space to which he

vierkante centimeter van de kamer aan, met grafiet of kleurpotloden wrijven ze over het oppervlak: een intensieve handeling. Het team beweegt zich door de ruimte, langs elkaar heen, in een stille choreografie gecomponeerd op het zachte en bijna onmerkbare ritmische krassen van potlood op papier. Aan het einde van dit proces hebben ze een tweede huid gecreëerd, een volkomen waarheidsgetrouwe spiegel van de ruimte die vervolgens kan worden getransporteerd en elders opnieuw kan worden geïnstalleerd, waardoor de ruimte op meer dan één plaats tegelijk kan bestaan. Dit proces onthult elk verborgen geheim van een ruimte, van krassen in de vloerplaten en deuken in de deurknoppen, tot afgebrokkelde voegen van de badkamertegels.

Bij het *rubbing project* dat hij in 2012 uitvoerde voor de Gwangju Biënnale, koos Suh voor een nieuwe aanpak. Hij richtte zijn aandacht ditmaal niet op een ruimte waar hij persoonlijk mee verbonden was, maar op de gemeenschappelijke huisvesting die vroeger toebehoorde aan een plaatselijke theatergroep. Voor **The Company Housing of Gwangju Theatre** (p. 15–19) werkten de kunstenaar en zijn team geblinddoekt, vertrouwend op de haptische waarneming en de tast bewogen ze zich door de ruimte, met hun handpalmen en vingertoppen in plaats van hun ogen. Samen schetsten hun inspanningen een beeld van de gelaagdheid van de geschiedenis van het pand en van de velen die in de loop der jaren in de ruimte hadden gewoond en die het, hoe tijdelijk ook, thuis noemden.

Tekenen is al langer onderdeel van Suh's proces en de afgelopen jaren zijn zijn **Thread Drawings** een belangrijk onderdeel van zijn werkwijze geworden. Door het combineren van elementen van zowel de sculpturen van stof als van de *rubblings* ontstaat een nieuwe hybride vorm. Waar hij in zijn schetsboeken werkt met inkt, waterverf of potlood, stelt Suh deze tekeningen samen met strengen van dunne, kleurrijke draden, die hij inbedt in de natte pulp tijdens het productieproces van papier. Terwijl het vel papier opdroogt, wordt het draad erin opgenomen en worden matrix en compositie fysiek en onlosmakelijk met elkaar verbonden. Hier is het draad

was personally connected, but rather to quotidian communal housing that had formerly belonged to a local theatre troupe. For **The Company Housing of Gwangju Theatre** (p. 15–19), the artist and his team worked blindfolded, relying on the haptic and the tactile to move through the room, using their palms and fingertips to see, rather than their eyes. Together, their efforts evoked the layers of history and the many that had dwelled in the space over the years, and had called it, however temporarily, home.

Drawing has long been a part of Suh's process, and his **Thread Drawings**, which have become a consistent part of his practice in recent years, combine elements from both the fabric sculptures and the rubbings into a new hybrid form. Rather than working in ink, watercolor, or graphite as he might in his sketchbooks, Suh composes these drawings using skeins of thin, colorful thread, which he embeds into the wet pulp during the paper-making process. As the sheet dries, the thread is absorbed into it, and matrix and composition become physically and inextricably unified. Here, thread is freed from its typical function of repair or structural support, and is allowed to have instead a creative and conceptual function.

In the 2013 thread drawing **Going Home** (p. 46), a small figure seems to run towards a tortuous spiral staircase. The subject seems to approach with excitement, in a rush, threads streaming behind it, in the posture of a runner. The staircase is red, like that of **Staircase-III**, and at the top sits a small dwelling, smoke puffing out of its small chimney. The house recalls the form of **Fallen Star: Model 1 (Scale 1/24)** (p. 80–81) from 2015, which recreates in miniature a site-specific project that Suh made for the Stuart Collection at the University of California, San Diego in 2012. There, on top of the college's engineering building, a blue single-story cottage appears to have crash-landed, complete with its front path and planted garden. Will we find Dorothy Gale inside? Or Do Ho Suh? Or indeed, is this our cottage, are we trying to run up the path to get home?

bevrijd van zijn gebruikelijke functie van het verbinden of om iets te repareren en heeft het enkel een creatieve en conceptuele functie.

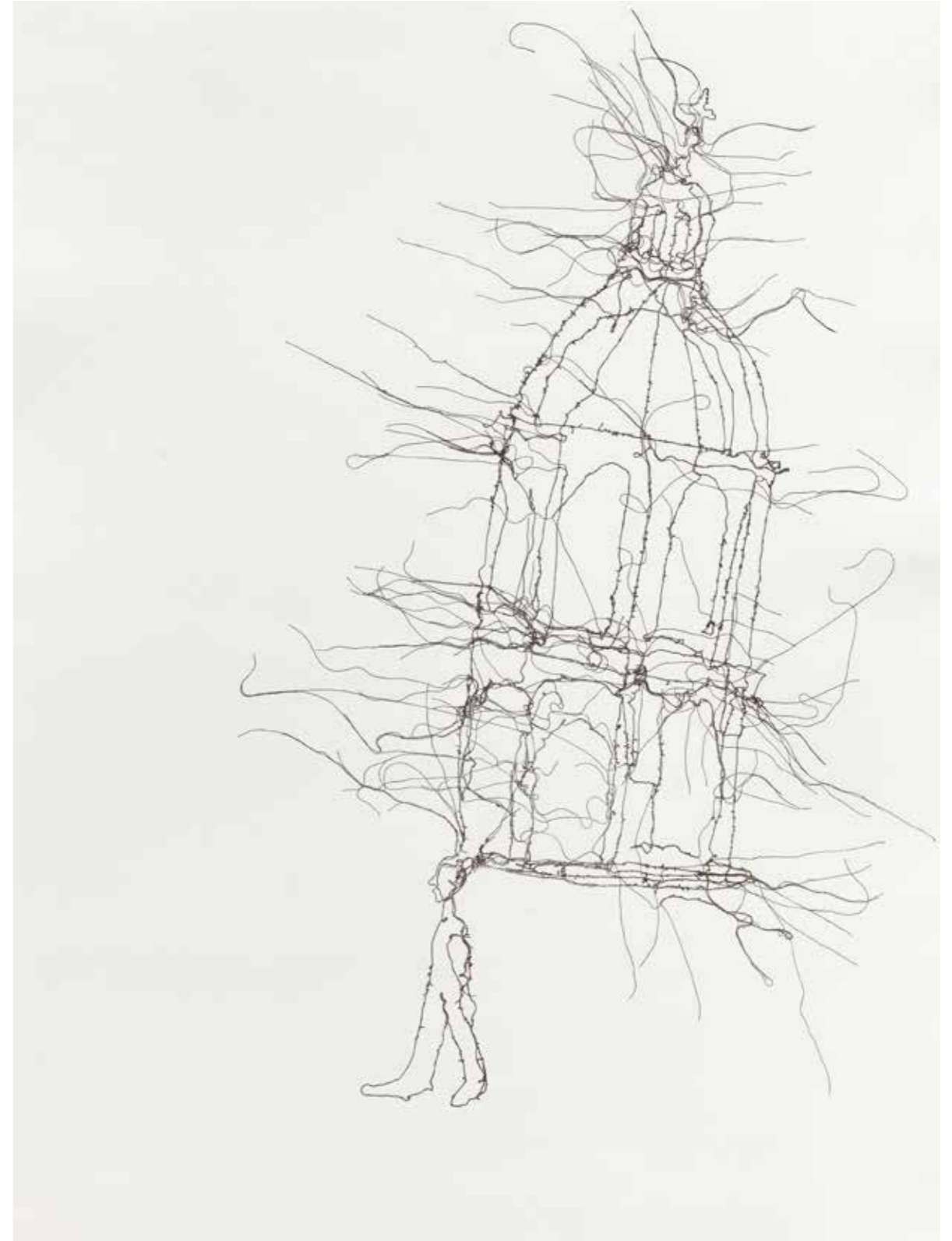
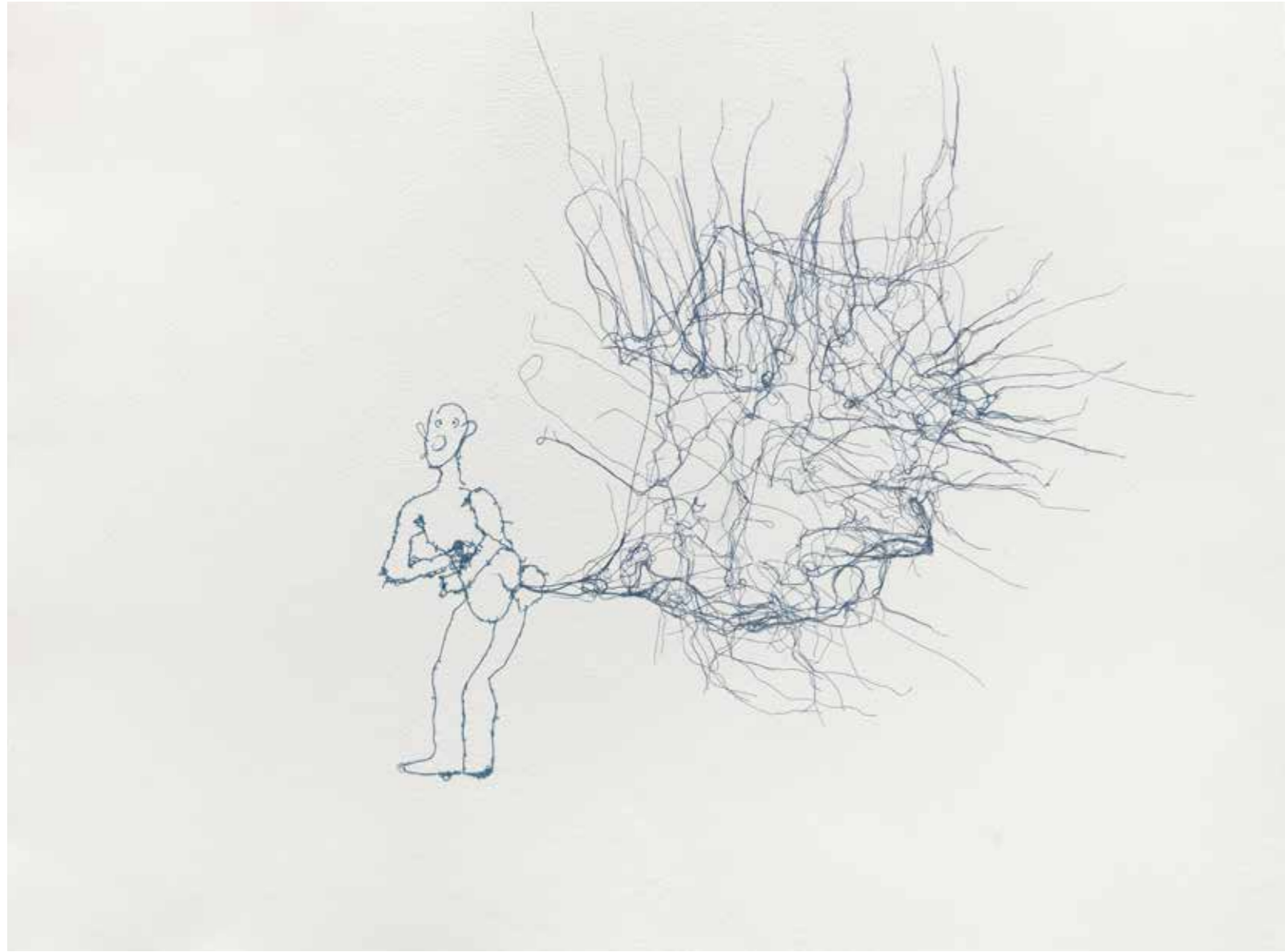
In de draadtekening **Going Home** (p. 46) uit 2013 lijkt een klein figuurtje op een kronkelige wenteltrap af te rennen. Het personage lijkt de trap gehaast, als een hardloper, te benaderen, de draden wapperen achter hem aan. De trap is, net als **Staircase-III**, rood van kleur en bovenin bevindt zich een kleine woning met rook die uit de kleine schoorsteen komt. Het huis doet denken aan **Fallen Star: Model 1 (Scale 1/24)** (p. 80–81) uit 2015: een miniatuurversie van een *site-specific* project dat Suh maakte voor de Stuart Collection aan de Universiteit van Californië, San Diego in 2012. Daar, bovenop de technische faculteit van de universiteit, lijkt een klein, blauw houten huisje te zijn neergestort, compleet met een paadje aan de voorkant en een beplante tuin. Zouden we Dorothy Gale binnen aantreffen? Of Do Ho Suh? Of is dit in feite ons huisje, proberen we zelf het pad op te rennen om thuis te komen?

Dit is een belangrijk onderdeel van de complexe schoonheid van Suh's werk: dat zovelen van ons – onder verschillende en uiteenlopende omstandigheden, in alle uithoeken van de wereld – zich op een zeer persoonlijke wijze tot het werk kunnen verhouden. Suh's wereld verruimt het idee van of/hetzij voor de meer genuanceerde realiteit van en/oftewel: Hoe kan men verlangen naar en op meerdere plaatsen tegelijkertijd zijn? Is thuis de plek waar je nu woont, waar je vroeger woonde, waar je morgen naartoe gaat? Hoe kun je ergens thuis horen zonder er te zijn? Kunnen we ooit nog thuiskomen? Dit zijn vragen zonder definitieve antwoorden, maar in het werk van Do Ho Suh zit de schoonheid in het stellen van de vraag en in het aftasten van de mogelijkheden.

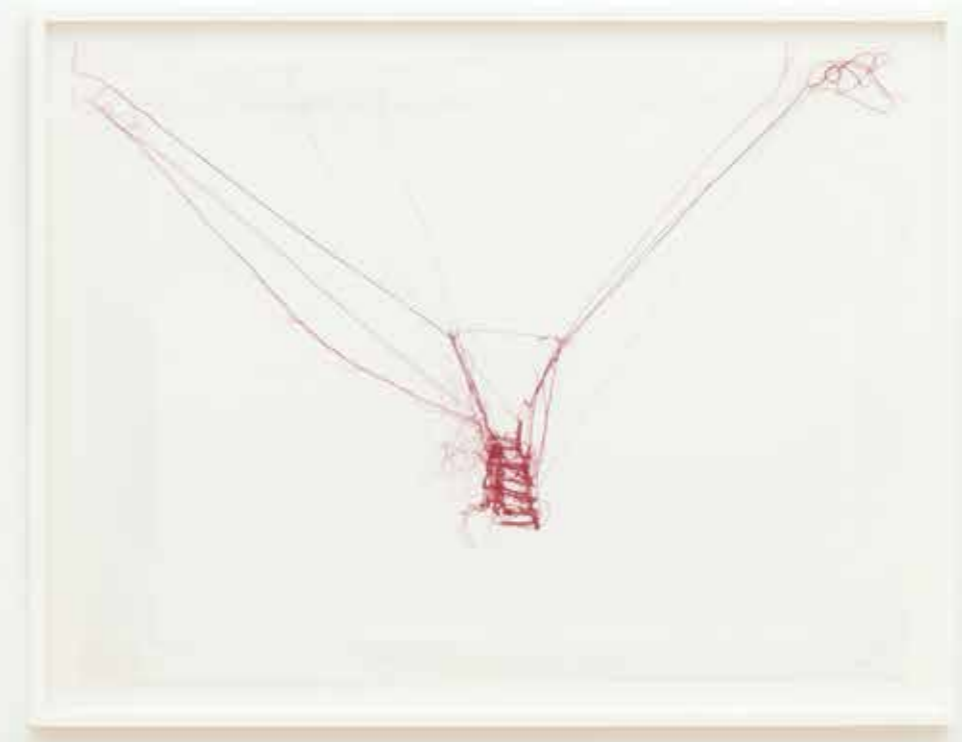
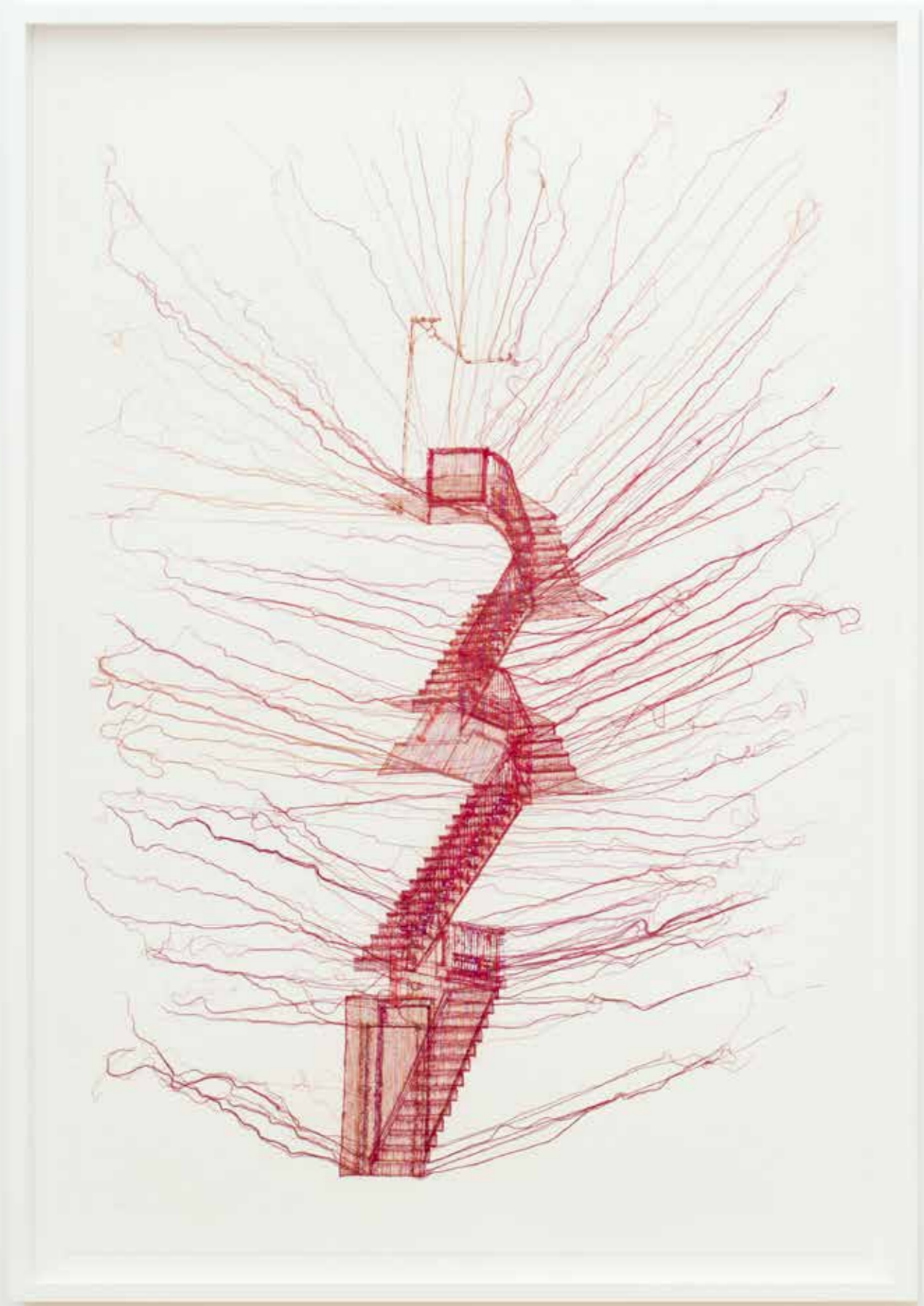
This is a key part of the complex beauty of Suh's work: that so many of us, in different conditions and under diverse circumstances, in all corners of the globe, can locate ourselves within it and relate to it in a most personal way. Suh's world trades the idea of either/or for the more nuanced reality of both/and: How can one long for and be in multiple places at once? Is home where you live now, where you lived before, where you are headed tomorrow? How do you belong to something and be absent from it? Can we ever go home again? These are questions with no definitive answers, but in the extraordinary work of Do Ho Suh the beauty lies in posing the query and probing the possibilities.

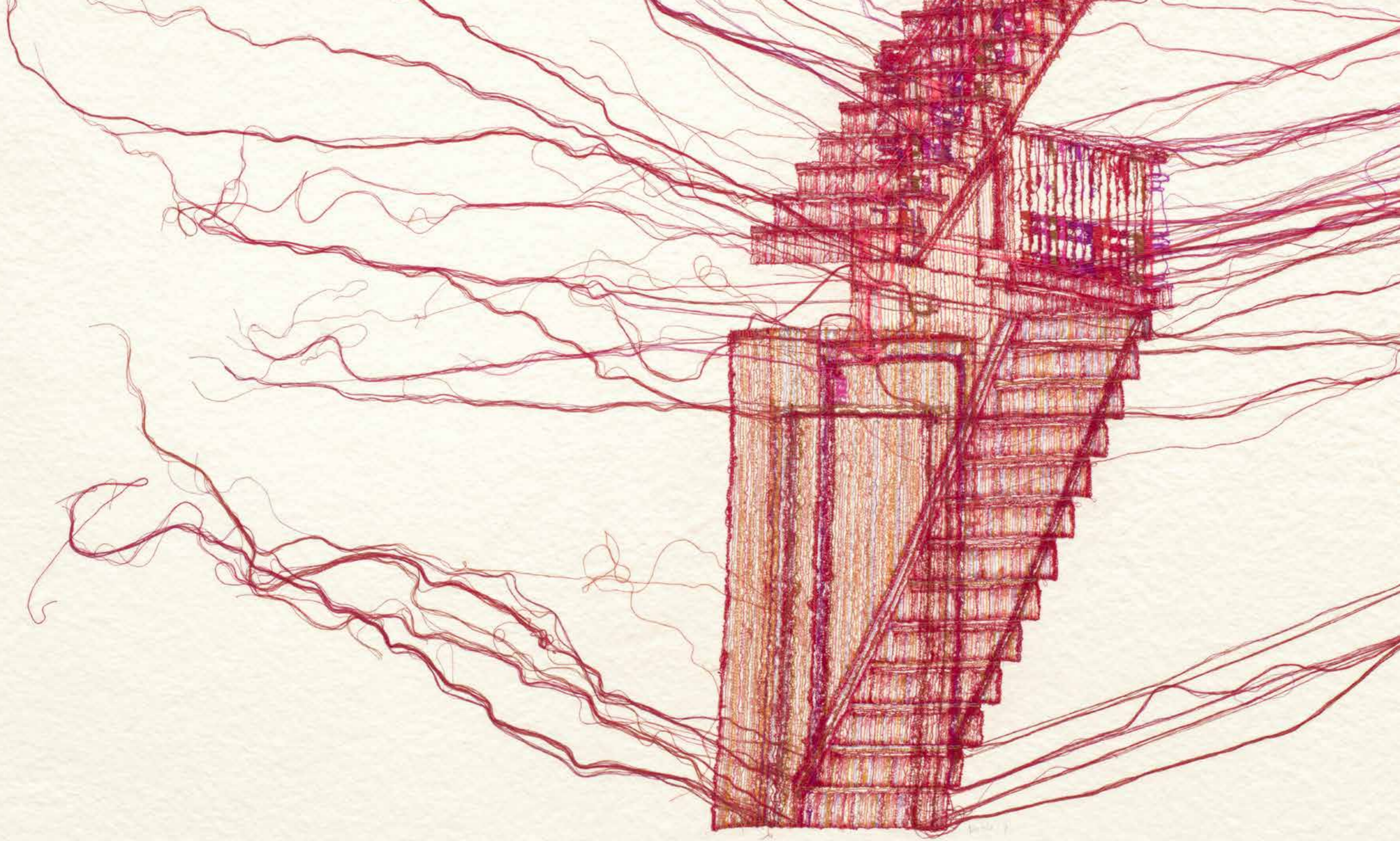
Sarah Suzuki is conservator tekeningen en prenten bij het Museum of Modern Art (MoMA). Ze cureerde solo- en groepstentoonstellingen gewijd aan verscheidene moderne en hedendaagse kunstenaars. Suzuki heeft bijgedragen aan talloze boeken, catalogi en tijdschriften. **Sarah Suzuki** is Curator of Drawings and Prints at the Museum of Modern Art. She has curated solo exhibitions and group shows devoted to a wide range of modern and contemporary artists. Suzuki contributed to numerous books, catalogues and journals.

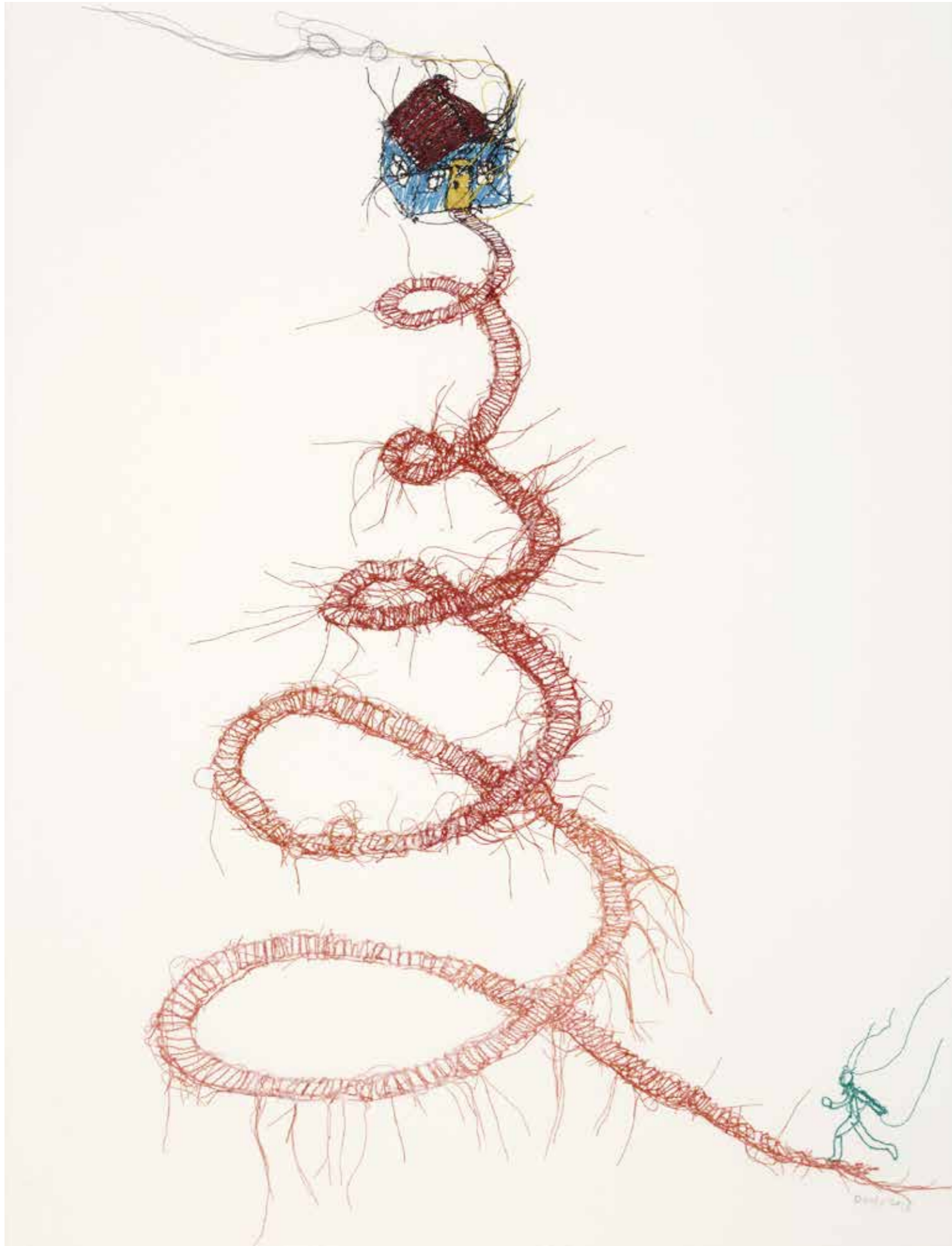

Index werken
Index of works

High School Uni-Face: Girl, 1997
computer gegenereerde
kleurenfoto **computer generated
color photograph** | 175,3 x 127 cm
Private Collection

High School Uni-Face: Boy, 1997
computer gegenereerde
kleurenfoto **computer generated
color photograph** | 175,3 x 127 cm
Private Collection

**Uni-Form/s: Self-Portrait/s:
My 39 Years**, 2006
stof, polyesterhars, roestvrij staal,
wieltjes **fabric, fiberglass resin,
stainless steel and casters**
169 x 254 x 56 cm
Courtesy the artist and Lehmann
Maupin, New York, Hong Kong
and Seoul

**Rubbing/Loving Project:
Company Housing of Gwangju
Theater**, 2012
grafiet op papier op hout, single-
channel video **graphite on paper,
wooden structure, video monitor
and player, single-channel video
with audio and speaker**
273 x 368 x 292 cm (5 min 7 sec)
Courtesy the artist and Lehmann
Maupin, New York, Hong Kong
and Seoul | Commissioned by
Gwangju Biennale 2012

**Rubbing/Loving Project:
Dormitory Room at Gwangju
Catholic Lifelong Institute**, 2012
kleurpotlood op papier op hout,
single-channel video **colored
pencil (cyan, magenta, yellow,
black) on paper, wooden
structure, video monitor and
player, single-channel video with
audio, speaker and light bulb
electrical element**
267 x 392 x 334 cm (1 min 37 sec)
Courtesy the artist and Lehmann
Maupin, New York, Hong Kong
and Seoul | Commissioned by
Gwangju Biennale 2012

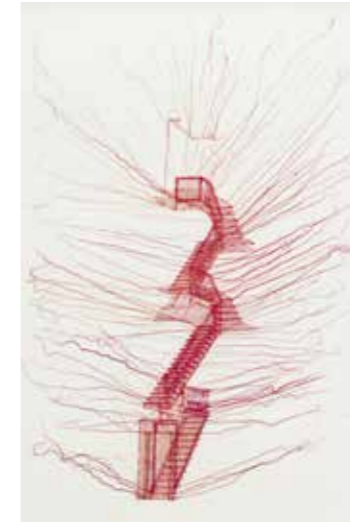
Fart in the Wind, 2010
draad op katoenpapier **thread
embedded in cotton paper**
76 x 101 cm
Private Collection

**Chapelle St-Louis de la
Salpêtrière**, 2010
draad op katoenpapier **thread
embedded in cotton paper**
102 x 76 cm
Private Collection

Blueprint, 2014
draad op katoenpapier **thread
embedded in cotton paper**
101,6 x 76,2 cm
Private Collection

Staircase, 2017
draad op katoenpapier **thread
embedded in cotton paper**
251,2 x 162,1 cm
Collection Voorlinden

Staircase, 2010
draad op katoenpapier **thread
embedded in cotton paper**
90 x 120 cm
Private Collection

My Country/Our Country, 2002
inkt op papier **ink on paper**
28 x 21,5 cm
Private Collection

Home within Home, 2003
aquarel op papier **watercolor on
paper** | 21 x 29,5 cm
Private Collection

Self-portrait, 2006
aquarel op papier **watercolor
on paper** | 14,8 x 10 cm
Private Collection

Self-portrait, 2006
aquarel op papier **watercolor
on paper** | 14,8 x 10 cm
Private Collection

Home Clothing, 2014
aquarel op papier **watercolor
on paper** | 14,8 x 10 cm
Private Collection

Staircase, 2007
aquarel op papier **watercolor
on paper** | 15,2 x 11,9 cm
Private Collection

A Perfect Home, 1999
inkt en aquarel op papier **ink and
watercolor on paper** | 25 x 35,5 cm
Private Collection

Going Home, 2013
draad, katoen en methylcellulose
op papier **thread, cotton and
methylcellulose on paper**
61 x 45,7 cm
Private Collection

Home within Home, 2010
aquarel op papier **watercolor
on paper** | 45,3 x 32 cm
Private Collection

My Homes, 2014
draad op katoenpapier **thread
embedded in cotton paper**
147,3 x 274,3 cm
Private Collection

Corridor-4, Wielandstr. 18, 12159, Berlin, Germany, 2015
polyester en roestvrij staal
[polyester fabric and stainless steel](#)
347 x 225 x 191 cm
Courtesy the artist, Lehmann Maupin, New York, Hong Kong, and Seoul and Victoria Miro, London/Venice

Hub-1, Entrance, 296-8, Sungbook-Dong, Sungboo-Ku, Seoul, Korea, 2018
polyester en roestvrij staal
[polyester fabric and stainless steel](#)
236,5 x 191 x 243,8 cm
Courtesy the artist and Lehmann Maupin, New York, Hong Kong and Seoul

Hub, 3rd Floor, Union Wharf, 23 Wenlock Road, London N1 7ST, UK, 2016
polyester en roestvrij staal
[polyester fabric and stainless steel](#)
259,2 x 464,1 x 202,5 cm
Courtesy the artist, Lehmann Maupin, New York, Hong Kong, and Seoul and Victoria Miro, London/Venice

Hub, 310 Union Wharf, 23 Wenlock Road, London, N1 7ST, UK, 2015
polyester en roestvrij staal
[polyester fabric and stainless steel](#)
215,7 x 471,5 x 370,1 cm
Courtesy the artist, Lehmann Maupin, New York, Hong Kong, and Seoul and Victoria Miro, London/Venice

Hub-2, Breakfast Corner, Sungbook-Dong, Sungboo-Ku, Seoul, Korea, 2018
polyester en roestvrij staal
[polyester fabric and stainless steel](#)
270,8 x 357 x 326,3 cm
Courtesy the artist and Lehmann Maupin, New York, Hong Kong and Seoul

Main Entrance, 348 West 22nd Street, New York, NY 10011, USA, 2016
polyester en roestvrij staal
[polyester fabric and stainless steel](#)
312,3 x 174,1 x 214,7 cm
Collection Voorlinden

Hub-1, Entrance, 260-7, Sungbook-Dong, Sungboo-Ku, Seoul, Korea, 2018
polyester en roestvrij staal
[polyester fabric and stainless steel](#)
336 x 380,8 x 247,3 cm
Courtesy the artist and Lehmann Maupin, New York, Hong Kong and Seoul

Hub, 260-10 Sungbook-Dong, Sungbook-ku, Seoul, Korea, 2016
polyester en roestvrij staal
[polyester fabric and stainless steel](#)
296,1 x 294,7 x 131,2 cm
Courtesy the artist, Lehmann Maupin, New York, Hong Kong, and Seoul and Victoria Miro, London/Venice

My Homes-2, 2012
potlood en gekleurd potlood op papier
[pencil and colored pencil on paper](#) | 111,6 x 394 cm
Private Collection

Staircase-III, 2003/2010
polyester en roestvrij staal
[polyester fabric and stainless steel](#)
afmetingen variabel [dimensions variable](#)
Tate: Purchased with funds provided by the Asia Pacific Acquisitions Committee 2011

In Between Hotel: Model 1 (Scale 1/6), 2015
diverse media [mixed media](#)
152 x 112 x 59 cm
Courtesy the artist and Lehmann Maupin, New York, Hong Kong and Seoul

Secret Garden, 2012
diverse media, single-channel digitale animatie en vitrine met LED verlichting [mixed media, single-channel digital animation and display case with LED lighting](#)
199 x 180 x 82 cm
Courtesy the artist and Lehmann Maupin, New York, Hong Kong and The Kronos Collection Inc.

Bridging Home: Model 1 (Scale 1/16), 2015
diverse media [mixed media](#)
207 x 191 x 109 cm
Courtesy the artist and Lehmann Maupin, New York, Hong Kong and Seoul

Passage/s: The Pram Project, 2014-2019
drie-kanaals video, geluid [three channel video, sound](#) | afmetingen variabel [dimensions variable](#) (30 min 34 sec)
Courtesy the artist and Lehmann Maupin, New York, Hong Kong and Seoul and Victoria Miro, London/Venice

Fallen Star: Model 1 (Scale 1/24), 2015
diverse media [mixed media](#)
165 x 99 x 57 cm
Stuart Collection, University of California San Diego, USA

Dank Thanks

Beste Do Ho, wij willen je danken voor je vertrouwen in museum Voorlinden als t(huis) voor deze solotentoonstelling. Het is een verrijking om jou en jouw werk beter te leren kennen. Wij kijken met veel plezier terug op de samenwerking, ook met de studio. In het bijzonder willen we Rebecca Boyle Suh en Laura Pomari van de studio in Londen and Yoonduck Na van Daein in Korea danken voor hun enorme hulp.

Isabella Icoz van Lehmann Maupin en Rachel Taylor van Victoria Miro vormden een belangrijke steun in het realiseren van de tentoonstelling, onder andere door het beschikbaar stellen van prachtige werken. Wij danken ook al onze andere bruikleengevers, met name Tate Collection, Stuart Collection (University of California) en de particuliere collecties. Het is dierbaar om de liefde voor Do Ho Suh op deze manier te kunnen delen met andere verzamelaars en musea.

We kijken terug op een energieke aanloop- en opbouwperiode en wij zijn trots op wat team Voorlinden in zo korte tijd heeft weten neer te zetten.

Dear Do Ho, thank you for your confidence in museum Voorlinden as the home for this solo exhibition. It is a privilege to get to know you and your work better. We truly enjoyed working with you and your studio. In particular we would like to thank Rebecca Boyle Suh and Laura Pomari from your London studio and Yoonduck Na of Daein in Korea for their priceless help.

Isabella Icoz of Lehmann Maupin and Rachel Taylor of Victoria Miro were an enormous support in realizing this exhibition, among others by lending us beautiful works of art. We would also like to thank all our other lenders, especially Tate Collection, Stuart Collection (University of California) and the private collections. It is a great pleasure to share the love for Do Ho Suh's work with other collectors and museums.

We look back upon an energetic installation period prior to the opening and we are proud of what team Voorlinden was able to achieve in a short time.

Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door de bijzondere begunstigers van museum Voorlinden

This publication has been made possible by the patrons of museum Voorlinden

Anne de Goeij en Alain Salzer Levi
Peter en Liesbeth Leeflang-Crezee
Jaap en Tineke Meijers-Benninga
Peter Horst en Nancy de Kroes
Rob Defares
Jolien Wiesenhaan en Frank Roos
David en Korien Hart-Oudesluijs
Marc en Janneke Dreesmann-Beerkens
Stephan Nanninga
Jeroen en Mariëtte van der Veer
René Scholten en Margriet Krijgsman
Arco van Nieuwland en Karin van Leeuwen
Johan van der Blom en Silvia Verschoor
Robert en Renée Drake
TGM NL B.V.
Daan de Villeneuve en Paul Deneer
Robert en Vanessa van Rossum-Wessing
Ralph Hidra en Ellen van Steekelenburg
Dorien ter Haar en Marc Udink
Hans en Marianne ten Cate-van Rietschoten
Willem en Solange van Roijen
Bart Jan Koopman en Jacqueline Detiger
Jorrit Biesheuvel en Annelies Damen
Johan Poort en Manon Visser
Jan en Henny van Duyn-Stoop
Piet van der Slikke en Sandra Swelheim
John en Sonja Manheim
Steens Beheer
Rinkelberg Capital Ltd.
Cordeel Nederland BV
Carola Burgerhout
Van Lanschot

Reinier en Alexandra Schlatmann
AkzoNobel
Stichting Cordius
Niek en Inca Hoek-Cerutti
Chris Uhlenbeck en Guita Winkel
Adu en Ingrid Advaney-Heideman
Adriaan en Ellen Kok-de Groot
Hattelli Projects
Ton en Maya Meijer-Bergmans
Pels Rijcken & Droogleeve Fortuijn
Caldic B.V.
Rob en Claire Brinkel-Morsink
Peter van Hoepen en Isabelle Geeris
Annie Doeksen Stichting
Ton en Anne-Miek Nelissen
Martin Hintze-Goldman Sachs Gives
Theo en Irene de Rooij-Edelman
Peter en Aletta Stas-Bax
Huib en Renée Bartels-Barge
Andy Otto en Monique van der Reijden
Ribbink van den Hoek Familie Stichting
Linteloo
Maarten en Maurien Wetselaar
Jan Willem en Maria de Boer-Nidoli
Katja Muderlak
Edward en Diane van der Marel
Katinka van Haren en Richard Kraaijeveld van Hemert
Annemie Boehmer

Sommige begunstigers wensen anoniem te blijven

Some patrons wish to remain anonymous

Colofon Colophon

Idee en samenstelling

Idea and formation

Suzanne Swarts

Barbara Bos

Tekstuele bijdragen

Textual contributions

Suzanne Swarts

Sarah Suzuki

Redactie

Editing

Irene Müller

Vertaling

Translation

Lobke Timans

Grafisch ontwerp

Graphic design

Andreia Costa

Fotografie

Photography

Thierry Bal

Taegsu Jeon

Antoine van Kaam

Bram Vreugdenhil

Lithografie en drukwerk

Lithography and printing

Drukkerij Aeroprint, Ouderkerk aan de Amstel

ISBN 978-94-92549-11-2

Catalogus gepubliceerd ter gelegenheid van de tentoonstelling **Do Ho Suh** –
18 mei t/m 29 september 2019 © stichting Voorlinden, Wassenaar.

Catalogue published on the occasion of the exhibition **Do Ho Suh** –
18 May until 29 September 2019 © stichting Voorlinden, Wassenaar

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd of openbaar gemaakt, door druk, fotokopie, microfilm, of
op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.
We hebben gepoogd de wettelijke voorschriften inzake copyright toe te
passen voor zover dat mogelijk was. Eenieder die meent rechten te kunnen
laten gelden, wordt verzocht zich tot de uitgever te wenden.

All rights reserved. No part of this publication may be duplicated or
disseminated through printing, photocopy, microfilm or any other medium
without expressly obtaining permission from the publisher in advance. Every
attempt has been made to respect the applicable copyright legislation
whenever possible. Individuals wishing to assert rights with regard to any
part of the content are encouraged to contact the publisher.

Alle kunstwerken © Do Ho Suh

All artworks © Do Ho Suh

